

Σε αυτή την παρεξηγημένη γωνιά της γης, για τόσα στραβά και ανάποδα που συντηρούμε, υπάρχουν άλλα τόσα ανεξήγητα πελώρια, που μας κρατάνε ζωντανούς.

Η λαϊκή τέχνη είναι ένα από αυτά. Στην κορφή της, μάλλον δίκαια, οι ερμηνευτές. Είναι εκείνοι που μας περνούν το μήνυμα. Είναι εκείνοι που φαίνονται περισσότερο από τους συνθέτες, τους στιχουργούς.

Ο Μητροπάνος ανήκε στην κατηγορία των ερμηνευτών που μετέτρεπε τις νότες σε συναίσθημα, τα ρεφρέν σε συγκίνηση. Είχε τη δύναμη να ενεργοποιήσει το σύμπαν σαν τον άκουγες, μαρτυρικά, να ερμηνεύει:

“...Μια ζωή μέσα στους δρόμους και στις νύχτες, μια ζωή με παρανόμους και ξενύχτες, μια ζωή τα ίδια λόγια να μου λένε, έχω βαρεθεί τον κόσμο, κι όλα μου φταίνε...”

Στο ξεκίνημα της ζωής, τίποτε δεν προμήνυε την εξέλιξη του. Γεννήθηκε στην δίνη του εμφυλίου, στις 2 Απριλίου του '48 στην Αγία Μονή, μια συνοικία των Τρικάλων Θεσσαλίας, κατ' ουσίαν ορφανός από πατέρα, που είχε καταφύγει στη Ρουμανία. *“...Με βάλαν πάνω στην κορφή, στ' αγριεμένο κύμα...”*.

Βαφτισμένος

στο δύσκολο δρόμο της βιοπάλης, δούλεψε γκαρσονάκι και ξυλουργός για να συνεισφέρει στην οικογένεια. *“Στα καλντερίμια συζητούν ως το πρωί γειτόνοι μα σκοτεινιάζει ο καιρός και στις καρδιές νυχτώνει”*

Μέχρι που κάποιοι που καταλάβαιναν και μπορούσαν του έδωσαν τις ευκαιρίες. Ξεκίνησε την πορεία του στο σκληρό κόσμο της τέχνης και της νύκτας και πριν τα είκοσί του έκανε την πρώτη του ηχογράφιση.

Η συνέχεια είναι γνωστή. Μια από τις σπάνιες μεγαλειώδεις μεταπολεμικές φωνές έκατσε κοντά μας περισσότερα από σαράντα χρόνια, αφήνοντας ένα σπουδαίο κληροδότημα, στις επόμενες γενιές, προσφέροντας ένα ξεχωριστό ίχνος σε αυτό τον τόπο που τόσο ανάγκη το χει στις μέρες μας, θυμίζοντάς μας: *“...Πώς η ανάγκη γίνεται ιστορία Πώς η ιστορία γίνεται σιωπή...”* μα και: *“...Αγάπη μου από κάρβουνο και θειάφι, πώς σ' έχει αλλάξει έτσι ο καιρός...”*

Ο άνθρωπος που είχε την παρρησία στα 26 του, να δηλώσει πως δεν καταλάβαινε και πολλά από Ελευθερίου, Μούτση και “Αγιο Φεβρουάριο” που από τότε είχε: *«Στεγνή φωνή-σκέτη, χωρίς πολλά τσαλίμια, ό,τι έπρεπε γι' αυτό που ήθελα σ' αυτά τα τραγούδια»*, κατά πως μας είπε ο ίδιος ο συνθέτης, έμελλε να πρωταγωνιστήσει επί σειρά ετών.

Θέλοντας να αποφύγω τις βαθυστόχαστες αναλύσεις, αν προσπαθούσαμε να βρούμε το γιατί, θα το αποδίδαμε στη διαμόρφωση της φωνής του. Ο εκλιπών δεν είχε να προσφέρει τίποτα περισσότερο. Δεν ήταν “ωραίο παιδί”, δεν συμμετείχε στα κοσμικά δρώμενα και σε “καλές” παρέες. Η φύση τον προίκισε, εκείνος δούλεψε ακατάπαυστα και όλα τα άλλα είναι ιστορία.

Κανείς στον κόσμο,

δεν θα μπορούσε να ερμηνεύσει μια σωρεία κομματιών όπως αυτός. Κανείς δεν θα μπορούσε να γεννήσει τόση συγκίνηση, όπως εκείνος, όταν μας έλεγε:

*“...Σ' αναζητώ στη Σαλονίκη ξημερώματα
λείπει το βλέμμα σου απ' της αυγής τα χρώματα...”*

Απολύτως κανείς. Μόνον αυτός.

Απρίλη ήρθε στη ζωή, Απρίλη έφυγε, 64 χρόνια και δυο εβδομάδες αργότερα, ο ερμηνευτής που γέννησε τόσα δάκρυα όταν τραγούδησε :

*“...Συγχώρα με που δεν καταλαβαίνω
τι λένε τα κομπιούτερς κι οι αριθμοί”*

Ελλάδα 17 Απριλίου 2012. (Μια νεφελώ δη μέρα, που πέθανε ο Δημήτρης Μητροπάνος)

αναρτήθηκε καί στο ethnos.gr